

щодо забезпечення їх кредитно-фінансовими ресурсами за прямими зв'язками та оцінки якості насіння (вологість, олійність), що є основою визначення реалізаційної ціни.

Аналіз табл. 4 показує, що у 2013 році середня ціна реалізації соняшнику по Вінницькій області знизилася порівняннi з попередньою на 18%, хоча з 2009 до 2012 року спостерігається стабільне підвищення цін.

Найбільше зростання цін спостерігалось у 2007 році в порівнянні з 2006 роком, або майже вдвічі. В 2008 році ціни на насіння соняшнику значно знизилися. Передумовою цього було зростання посівних площ, високий показник валового збору, що привело до збільшення пропозиції на ринку. Причиною різкого підвищення ціни у 2010 році були значні втрати врожаю через зягальні дощі у червні-липні, а потім надмірне підвищення температурного режиму в серпні.

За даними Українського клубу аграрного бізнесу, восени 2013 року відбулася затримка зі збиранням насіння соняшнику у зв'язку з негативними погодними умовами вересня, що призвело до практично повної неможливості реалізації експорту культури на початку МР і зменшення кількості насіння експортної якості. Закупівельні компанії нарікали на високу пропозицію насіння з підвищеними показниками вологості. Стримуючою причиною для експорту також виступила негативна цінова тенденція на міжнародному ринку соняшнику, викликана падінням цін на соняшникову олію услід за пальмовою.

Рівень цін коливається також при реалізації соняшнику за різними каналами. Особливо негативно на зниження цін та доходність впливає продаж його населенню в рахунок оплати та в рахунок орендної плати на землю і майнові паї. Так, при середній ціні 2919,4 грн./т у 2013 році соняшник реалізовували населенню за ціною 1843,2 грн./т, або нижчою на 35%.

Багато господарств мають труднощі з реалізацією і транспортуванням основної продукції, що потребує впровадження малих ліній по переробці сільськогосподарської сировини, адже олію виробляють як на великих підприємствах, так і без-

посередньо в господарствах. Слід відмітити, що важливим завданням є підбір висококваліфікованих спеціалістів і працівників, нестача яких може призвести до зниження виходу олії в підсобних цехах до 26–28%, тоді як на потужних олієжиркомбінатах цей показник досягає 36–39%. Доцільним є вдосконалення економічних зв'язків сільськогосподарських підприємств із переробними, що обмежило б ризики на шляху до реалізації продукції споживачам, а зусилля більшою мірою спрямовувалися б на інтенсивний розвиток виробництва соняшнику, поліпшення його якості та підвищення урожайності. Олійно-жирові підприємства мали б надійну сировинну базу відповідно до своїх потреб, зменшили б витрати на закупівлю сировини та її переробку в результаті скорочення проміжних ланок (посередників), налагодили б ритмічнішу роботу.

Висновки

Досліджено і проаналізовано стан виробництва і реалізації соняшнику в регіоні на прикладі Вінницької області.

Список використаних джерел

1. Бурка А. Ринок соняшнику: стан, тенденції, перспективи / А. Бурка // Аграрний тиждень. – 2008. – № 10–1. – С. 8–12.
2. Куць Т.В. Виробництво та переробка олійних культур в Україні / Т.В. Куць // Науковий вісник національного університету біоресурсів і природокористування України. – 2009. – № 141. – С. 156–161.
3. Макаренко В. Захмарні перспективи / В. Макаренко // Агроперспектива. – 2012. – С. 64–67.
4. Пітик О.В. Маркетингова стратегія в управлінні виробництвом насіння соняшнику: Монографія / О.В. Пітик, Б.Є. Грабовецький. – Вінниця: ВНТУ. – 2012. – 156 с.
5. Пшеничний О. Солнечный брат / О. Пшеничний // Агроперспектива. – 2013. – № 8. – С. 44–46.
6. Чехова І.В. Перспективи розвитку ринку основних олійних культур // І.В. Чехова, І.О. Кислицька, Т.З. Таранюк / Економіка АПК. – 2012. – № 6. – С. 43–48.

УДК 336.14:352

В.В. ЗУБРИЛІНА,
викладач, Європейський університет

Бюджетне фінансування делегованих та власних повноважень місцевих органів влади

У статті розглянуто сутність бюджетного фінансування, видатків місцевих бюджетів, визначено видатки на виконання делегованих та власних повноважень органів місцевого самоврядування, проблеми їхнього фінансування та шляхи удосконалення бюджетного фінансування видаткових повноважень місцевих органів влади.

Ключові слова: бюджетне фінансування, видатки бюджету, делеговані та власні видаткові повноваження.

В.В. ЗУБРИЛІНА,
преподаватель, Европейский университет

Бюджетное финансирование делегированных и собственных полномочий местных органов власти

В статье рассмотрена суть бюджетного финансирования, расходов местных бюджетов, определены расходы на выполнение делегированных и собственных полномочий органов местного самоуправления, проблемы их финансирования и пути совершенствования бюджетного финансирования расходных полномочий местных органов власти.

Ключевые слова: бюджетное финансирование, расходы бюджета, делегированные и собственные полномочия.

V.V. ZUBRILINA

Budget financing of the delegate and own powers of local authorities

The article discusses the essence of budget financing, expenditures of local budgets, the allocation of expenditures to perform the delegated powers and their own local governments, funding problems and ways to improve the budgetary financing of expenditure powers of local authorities.

Keywords: government financing, budget expenditures, delegated and own powers.

Постановка проблеми. Розвиток місцевої та регіональної демократії неможливий без здійснення широкомасштабної адміністративної реформи, спрямованої на реформування адміністративно-територіального устрою країни, децентралізацію владних повноважень держави, зміцнення фінансово-економічної та правової самостійності органів місцевого самоврядування, забезпечення достатніми фінансовими ресурсами територіальних громад.

На сучасному етапі розвитку України надзвичайно важливими є питання децентралізації бюджетної системи країни, адже фінансова децентралізація є однією з основних умов незалежності та життєздатності органів місцевої влади, оскільки децентралізація процесів ухвалення рішень збільшує можливості участі місцевої влади у розвитку підконтрольної території, а фіскальна децентралізація сприяє ефективному забезпеченню суспільними послугами шляхом ретельнішого узгодження витатків органів влади з місцевими потребами і уподобаннями.

Органи місцевого самоврядування реалізують покладені на них функції та завдання в межах власних та делегованих повноважень через місцеві бюджети, які є основою перерозподілу ресурсів відповідно до суспільних потреб регіонів та виступають інструментом впливу на сукупність економічних і соціальних процесів територій. Однак, як показує практика, бюджетне фінансування делегованих та власних повноважень місцевих органів влади залишається недосконалим.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Проблематиці бюджетного фінансування делегованих та власних повноважень органів місцевого самоврядування та питанням підвищення фінансової самостійності місцевих органів влади присвячені дослідження вітчизняних вчених: В. Карабутової, С. Михайленко, В. Мягкоход, В. Пархоменка, Ю. Пасічника, І. Ускова, В. Федосова, С. Юрія та інших. Проте доцільно провести поглиблені дослідження з питань бюджетного фінансування делегованих та власних повноважень місцевих органів влади в контексті демократичних і ринкових трансформацій для визначення проблемних аспектів та шляхів їх вирішення.

Метою статті є викладення сутності та результатів дослідження сучасного стану бюджетного фінансування делегованих та власних повноважень органів місцевого самоврядування та запропонувати шляхи його вдосконалення.

Виклад основного матеріалу. Згідно з концепцією суспільних благ держава надає громадянам певні блага або послуги, які вони колективно споживають. Перелік таких благ зумовлений основними функціями та завданнями держави, при цьому окремі послуги мають суто локальний характер, а місцева влада здатна їх надавати з більшою ефективністю та економією на затратах, оскільки вона наближена до споживачів і володіє необхідною інформацією [1, с. 299].

Розподіл функцій і завдань держави і органів місцевого самоврядування передбачає розмежування фінансових ресурсів, між органами влади всіх рівнів, кожен з яких наділе-

ний самостійними правами щодо формування та використання належних їм коштів.

У сучасних умовах особливо актуальною проблемою є забезпечення фінансування витаткової частини місцевих бюджетів різних рівнів, оскільки, з одного боку, держава і місцеві органи мають повністю виконувати покладені на них зобов'язання (реалізувати законодавчо встановлені функції), а з іншого – за допомогою маніпулювання витатками проводити активну економічну політику, спрямовану на підтримку інвестиційно-інноваційного процесу та регулювання тенденцій і пропорцій економічного розвитку [2, с. 105].

Витатки місцевих бюджетів – це економічні відносини між органами місцевої влади та управління з приводу використання коштів місцевих бюджетів з метою фінансування делегованих та власних повноважень органів місцевого самоврядування. Бюджетний кодекс України визначає витатки бюджету, як кошти, спрямовані на здійснення програм та заходів, передбачених відповідним бюджетом [3]. Як зазначає професор Ю.В. Пасічник, витатки місцевих бюджетів відображають ті самі соціально-економічні відносини, що й витатки державного бюджету, але на місцевому рівні й з урахуванням регіональних особливостей [4, с. 507]. Тобто витатки місцевих бюджетів охоплюють розмаїття економічних (грошових) відносин з приводу розподілу й використання коштів централізованого бюджетного фонду місцевих органів влади відповідно до їхніх функцій.

Стаття 64 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачає поділ витатків місцевих бюджетів на дві частини – витатки, пов'язані з виконанням власних повноважень органами місцевого самоврядування, і витатки, пов'язані з виконанням делегованих законом повноважень органів виконавчої влади [5]. Починаючи з 2000 року у витатковій частині місцевих бюджетів передбачено два фонди – загальний фонд та спеціальний фонд.

Реалізація політики бюджетних витатків на місцевому рівні здійснюється через механізм бюджетного фінансування. А.Г.Загородній та Г.Л. Вознюк пропонують такі визначення: «Фінансування – забезпечення фінансовими ресурсами економіки держави, соціальних потреб і програм, виробництва продукції, науково-технічних досліджень, будівництва і переобладнання підприємств, а також утримання бюджетних організацій тощо... Фінансування бюджетне – форма централізованого виділення з державного бюджету фінансових ресурсів у вигляді безповоротного, безоплатного надання коштів, інвестицій на розвиток економіки, соціально-культурні заходи, оборону та інші громадські потреби» [6, с. 948].

Згідно зі ст. 2 Бюджетного кодексу України «фінансування бюджету – надходження та витрати у зв'язку із зміною обсягу боргу, обсягів депозитів і цінних паперів, коштів від приватизації майна, зміна залишків бюджетних коштів, які використовуються для покриття дефіциту бюджету або визначення профіциту бюджету» [3].

Отже, фінансування місцевого бюджету – це забезпечення фінансовими ресурсами місцевих органів влади, за-

для виконання покладених на них функцій та зобов'язань, пов'язаних з власними та делегованими повноваженнями, щодо економічного та соціально-культурного розвитку окремих територіально-адміністративних формувань.

Серед форм бюджетного фінансування видатків місцевих бюджетів фахівці виділяють такі: кошторисне фінансування, бюджетні інвестиції, бюджетні кредити, державні трансферти [1, с. 187; 2, с. 107].

Згідно з Бюджетним кодексом України для забезпечення відповідності повноважень на здійснення видатків, закріплених законодавчими актами за бюджетами, та фінансових ресурсів, які можуть забезпечувати виконання цих повноважень, у видатковій частині місцевих бюджетів видатки поділені на три групи (окремі видаткові «казани») на основі принципу субсидіарності: одна група – це обласні бюджети; друга – бюджети міст обласного або республіканського значення Автономної Республіки Крим і районів; третя – для міст районного значення, сіл, їх об'єднань та селищ. Тобто, здійснювати видатки доручається тому органу влади, який спроможний ефективно це виконувати.

Так, видатки, що можуть потенційно вплинути на всіх мешканців регіону, та забезпечують гарантовані послуги для окремих категорій громадян, закріплюються за обласними бюджетами.

Видатки, що спрямовуються переважно мешканцям компактно розташованого адміністративно-територіального утворення, закріплені за міськими та районними бюджетами. Зокрема, це загальна середня освіта, загальна медична допомога, включаючи програми санітарної освіти та соціального захисту для соціально незахищених у місцевому регіоні, як-от у разі соціальної допомоги людям похилого віку вдома.

Видатки суто місцевого значення закріплені за бюджетами міст республіканського (в Автономній Республіці Крим), обласного, районного значення, сіл і селищ. Усі ці бюджети відповідальні за дошкільну освіту, первинну медичну допомогу, що надається місцевими клініками, фельдшерсько-акушерські пункти та культурно-видовищні програми. У містах районного значення із середніми школами та районними лікарнями саме районні бюджети відповідатимуть за їхнє утримання.

Міста Київ і Севастополь мають усі видаткові повноваження, закріплені за областями, містами, районами, селами та селищами з дотриманням законів України, що визначають спеціальний статус цих адміністративно-територіальних одиниць.

Зазначені видатки бюджетів міст, сіл і селищ є такими, що беруться до обрахунку при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, тобто за допомогою фінансового нормативу бюджетної забезпеченості [3]. Інакше кажучи, держава відіграє вагомий роль у визначенні ресурсів, що спрямовуються на виконання цих послуг, оскільки держава зацікавлена в тому, щоб вони надавалися у зівставних обсягах і зівставній якості в усіх адміністративно-територіальних одиницях. Тож держава має право регулювати ефективність виконання бюджетів у сферах, орієнтованих передусім на безпосередніх споживачів, а також бере на себе зобов'язання забезпечувати адекватне їх фінансування через закріплені податкові доходи та безумовні (нецільові) трансферти.

Делеговані державою повноваження розподіляються між різними рівнями самоврядування на основі принципу суб-

сидіарності з урахуванням критеріїв повноти надання послуги та наближення її до безпосереднього споживача, тобто здійснення видатків тим рівнем, нижче за який ці видатки здійснити неможливо. Згідно з Бюджетним кодексом України держава може делегувати видаткові повноваження органам місцевого самоврядування лише за умови відповідної передачі бюджетних ресурсів у вигляді закріплених за відповідними бюджетами загальнодержавних податків, зборів та платежів, а також трансфертів з державного бюджету [3].

У ст. 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» дається визначення делегованих повноважень як повноважень органів виконавчої влади, наданих органам місцевого самоврядування, а також повноваження органам місцевого самоврядування, що передаються відповідним державним адміністраціям за рішенням районних та обласних рад [7]. Тобто обласні та районні ради також можуть делегувати повноваження відповідним місцевим адміністраціям. Тому за необхідності можуть делегуватися не тільки державні, а й самоврядні повноваження. Слід також зазначити, що до делегованих повноважень органів місцевого самоврядування належать ті повноваження, щодо яких державою встановлюються стандарти їх виконання, та які виконують органи місцевого самоврядування в інтересах місцевого населення.

Повноваження, які виконують органи місцевого самоврядування в інтересах населення, щодо яких державою не встановлені стандарти їх дотримання, є власними повноваженнями органів місцевої влади. До видатків, що держава залишає на розсуд місцевого самоврядування і які не беруться до розрахунку при визначенні обсягів трансфертів, належать передусім видатки на підтримку та розвиток комунальної інфраструктури населених пунктів: місцеві програми розвитку житлово-комунального господарства, благоустрою, транспорту, ремонт, експлуатацію та утримання доріг місцевого значення, вивезення сміття тощо.

Важливим аспектом реалізації бюджетної політики на місцевому рівні є забезпечення належного фінансування делегованих та власних повноважень органів місцевого самоврядування. Бюджетні повноваження – це закріплені нормами Конституції та чинного законодавства права та обов'язки держави, органів місцевого самоврядування в галузі бюджетної діяльності [8].

Переважна частина зобов'язань, які виникають у органів місцевого самоврядування, сформована у зв'язку з потребою реалізації державних програм, тому повинна фінансуватися з ресурсів держави через систему бюджетних трансфертів. Водночас у органів місцевого самоврядування має залишатися ресурс для фінансування власних програм. Протягом останніх років зберігається несприятлива тенденція щорічного зниження рівня фінансової забезпеченості делегованих державою повноважень з 86% у 2009 році до 80% у 2012 році, що перебивається за рахунок власних доходів місцевих бюджетів (табл. 1). Плануючи видатки місцевих бюджетів на державному рівні, Міністерство фінансів України враховує наявні фінансові ресурси держави, що не завжди задовольняє навіть потреби, пов'язані з виплатою заробітної плати [10]. В цих умовах для забезпечення стабільного виконання делегованих державою повноважень органи місцевого самоврядування змушені відволікати зна-

РОЗВИТОК РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Таблиця 1. Питома вага власних доходів місцевих бюджетів, спрямованих на забезпечення делегованих повноважень у 2009–2012 роках, %*

Показник	2009	2010	2011	2012
Загальна забезпеченість делегованих повноважень, %	86	88,8	83,5	80
Питома вага власних доходів, спрямованих на забезпечення делегованих повноважень, %	26,3	25,6	33,4	42,6

* Складено автором за даними [9].

чну частку власних бюджетних ресурсів від реалізації власних повноважень.

Як видно з табл. 1, питома вага власних доходів місцевих бюджетів, спрямованих на забезпечення делегованих повноважень, зростає з року в рік. Якщо в 2009 році 26,3% власних доходів спрямовувалося на покриття делегованих повноважень, то в 2012 році частка цих доходів становила вже 42,6%. Важливим є те, що державна влада не компенсує місцевим бюджетам видатки, спрямовані на забезпечення делегованих повноважень, а це означає, що місцеві органи самоврядування не в змозі в повному обсязі фінансувати видатки, які заплановані за місцевими програмами.

За висновками Рахункової палати, «спрямування доходів другого кошика (доходи загального фонду, закріплені за місцевими бюджетами на постійній основі) на покриття видатків першого кошика (доходи загального фонду державного бюджету, за рахунок яких здійснюється перерахування дотації вирівнювання місцевим бюджетам), у тому числі на утримання органів управління, не заборонене законодавством, обмежує фінансову спроможність АР Крим та місцевого самоврядування здійснювати видатки на реалізацію своїх прав і обов'язків, що мають місцевий характер» [9]. При цьому органи місцевого самоврядування не мають дієвих інструментів для збільшення податкових надходжень до місцевих бюджетів. Вони й надалі позбавлені реального впливу на оподаткування, ставки, правила адміністрування податків, які визначаються на центральному рівні. Загалом існує значний резерв збільшення надходжень до місцевих бюджетів, пов'язаний із проведенням детінізації економіки, легалізації заробітної плати. Але реальних повноважень щодо мобілізації цих ресурсів органи місцевого самоврядування не мають [11, с. 312].

За даними органів Державної казначейської служби України, перерахування бюджетних трансфертів у вигляді дотацій вирівнювання з державного бюджету місцевим бюджетам на вирівнювання доходної спроможності бюджетів, які їх отримували, в 2008–2012 роках здійснювалося в повному обсязі відповідно до запланованих показників. Так, у 2008–2009 роках дотація вирівнювання була перерахована у повному обсязі, запланованому на рік, у сумі 28,8 млрд. грн. та 33,4 млрд. грн. відповідно. У 2010 році дотація вирівнювання була перерахована в обсязі 43,6 млрд. грн., що становить 100,0% виконання річного плану. Дотація вирівнювання в 2012 році була перерахована в обсязі 51,6 млрд. грн. Відповідний показник 2011 року становив 43,6 млрд. грн., що становить 100,0% річного плану [12].

Таблиця 2. Динаміка перерахування дотації вирівнювання та коштів, що передаються до державного бюджету з місцевих бюджетів за 2008–2012 роки, млрд. грн. [12]

Трансферти	2008	2009	2010	2011	2012
Дотація вирівнювання	28,8	33,4	43,6	43,6	51,6
Кошти, що передаються до державного бюджету	7,3	7,6	6,4	2,5	1,1
Чистий трансферт вирівнювання	21,5	25,8	37,2	41,1	50,5

Поряд із цим у 2012 році мало місце зменшення на 55,1% обсягу коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету. Таким чином, чистий трансферт вирівнювання (чистий трансферт вирівнювання – різниця між дотацією вирівнювання та обсягом коштів, що передаються до державного бюджету) становив 50,5 млрд. грн., що на 22,8% більше, ніж відповідний показник 2011 року (табл. 2).

З урахуванням Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2012 рік» від 12.04.2012 №4647, у 2012 році було перераховано такі додаткові дотації з державного бюджету до місцевих:

- на вирівнювання фінансової забезпеченості місцевих бюджетів (4,5 млрд. грн.);
- на оплату праці працівників бюджетних установ (2,5 млрд. грн.);
- на стимулювання місцевих органів влади за перевиконання річних розрахункових обсягів податку на прибуток підприємств та акцизного податку (1,0 млрд. грн.);
- на покращення надання соціальних послуг найуразливішим верствам населення (380,9 млн. грн.);
- на підвищення рівня матеріального забезпечення інвалідів I чи II групи внаслідок психічного розладу (228,1 млн. грн.);
- на компенсацію втрат доходів місцевих бюджетів внаслідок наданих державою податкових пільг зі сплати земельного податку суб'єктам космічної діяльності та суб'єктам літакобудування (125,1 млн. грн.);
- на компенсацію втрат доходів внаслідок розміщення Чорноморського флоту Російської Федерації на території міст Севастополя, Феодосії та смт Гвардійське Сімферопольського району (119,4 млн. грн.);
- на здійснення повноважень, встановлених Законом України «Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим» (34,1 млн. грн.);
- міському бюджету м. Славутича на забезпечення утримання соціальної інфраструктури міста (річний план становить 10,0 млн. грн.);
- обласному бюджету Донецької області на забезпечення функціонування Донецького палацу молоді «Юність» (3,6 млн. грн.) [12].

Протягом останніх років в умовах обмежених фінансових ресурсів фінансування видатків було спрямовано на задоволення мінімальних потреб населення в медичному обслуговуванні, надання освітніх послуг, соціальний захист громадян. Видатки місцевих бюджетів передусім забезпечували фінансування соціальних витрат, пов'язаних із оплатою пра-

ці працівників бюджетної сфери, наданням соціальних гарантій і соціальним захистом найбільш вразливих верств населення.

Отже, сучасними найгострішими проблемами у сфері бюджетного фінансування видатків місцевих бюджетів є:

- невідповідність між зобов'язаннями за видатками місцевих бюджетів та джерелами фінансування;
- нерівномірне співвідношення «дотація–субвенція» у структурі трансфертів, де переважаюча частка дотацій та субвенцій на соціальний захист;
- неефективна децентралізація бюджетної системи;
- недостатність фінансових можливостей у місцевих органах влади щодо виконання функцій місцевого значення;
- обмеження фінансової спроможності органів місцевого самоврядування здійснювати видатки на реалізацію своїх прав і обов'язків.

Висновки

Фінансова база органів місцевого самоврядування є недостатньою для проведення незалежного бюджетного фінансування видатків місцевих бюджетів. Однією з головних проблем є відсутність чіткого правового розподілу повноважень, яке поглиблює залежність органів місцевого самоврядування від центру в прийнятті рішень щодо доходів і видатків та породжує низький рівень фінансової самостійності місцевої влади. Тому серед основних напрямів реформування бюджетного фінансування видатків місцевих бюджетів слід назвати чіткий, повний та вичерпний перелік видатків, які належить здійснювати виключно з державного бюджету, з бюджетів самоврядування, та які слід делегувати з державного місцевим бюджетам.

Фінансові можливості органів місцевого самоврядування залежать від рівня розподілу бюджетних ресурсів між державним та місцевими бюджетами. Бюджетна політика в сфері видатків спрямовується насамперед на забезпечення стабільності фінансування соціальних витрат, реалізацію соціальних гарантій і соціального захисту вразливих верств населення. Діючий порядок надання соціальних та інвестиційних субвенцій місцевим бюджетам має багато недоліків: умови надання субвенцій не спрямовані на досягнення конкретних цілей у визначені строки; необґрунтованим і несправедливим є територіальний розподіл бюджетних субвенцій. Це викликає необхідність забезпечення пріоритетності надання цільових субвенцій, збільшення їх частки на соціально-економічний розвиток, формування механізму запровадження конкурсних процедур для фінансування місцевих програм.

Потребують збільшення обсяги надходжень до місцевих бюджетів для фінансування власних повноважень, підвищення фінансової спроможності органів місцевого самоврядування в фінансуванні зобов'язань місцевих органів влади, а також для укріплення самодостатності місцевих бюджетів.

Питання бюджетного фінансування видаткових повноважень нерозривно пов'язано з оцінкою ефективності використання видаткової частини місцевих бюджетів, що є подальшим напрямком наукових досліджень автора.

Список використаних джерел

1. Фінанси: підручник / За ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – 2-ге вид. – К.: Знання, 2012. – 687 с.
2. Михайленко С.В. Бюджетний менеджмент: стан та оцінка ефективності: монографія / С.В. Михайленко. – Одеса: ВМВ, Друк Південь, 2011. – 400 с.
3. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 №2456-VI / [Електрон. ресурс] // Відомості ВРУ. – 2010. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
4. Пасічник Ю.В. Бюджетна система України: Навч. посібник. – К.: Знання, 2008. – 670 с.
5. Конституція України від 28.06.96 / [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>
6. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. – К.: Знання, 2007. – 1072 с.
7. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.97 №280/97 / [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
8. Постанова Кабінету міністрів України №411 від 01.06.2005 «Основні напрямки бюджетної політики на 2006 рік» / [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
9. Звіт про результати аналізу формування та здійснення видатків, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам, затверджений постановою Колегії Рахункової палати від 24.10.2012 р. №20-2.
10. Стан місцевого самоврядування України за 2012 рік / В.М. Мягкоход, В.В. Карабутова, В.Г. Пархоменко // Асоціація міст України: К., 2013. – 72 с.
11. Усков І.В. Бюджетная политика в условиях трансформации системы местных финансов в Украине: моногр. / И.В. Усков. – Симферополь: ИТ «Ариал», 2012. – 452 с.
12. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2012 рік / [Щербина І.Ф., Рудик А.Ю., Зубенко В.В., Самчинська І.В.]: ІБ-СЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи», USAID – К., 2013. – 136 с.